

Sygn. akt I C 1051/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2019 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Lidia Grzelak

Protokolant sądowy Monika Goryszewska

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2019 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) (Luxembourg) S.A. w Luksemburgu

przeciwko K. K. (1) z d. K.

o zapłatę 1583,66 zł

I zasądza od pozwanej K. K. (2) na rzecz powoda (...) (Luxembourg) S.A. w Luksemburgu kwotę 1583,66 zł (jeden tysiąc pięćset osiemdziesiąt trzy złote sześćdziesiąt sześć groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16 kwietnia 2019 r. do dnia zapłaty;

II zasądza od pozwanej K. K. (2) na rzecz powoda (...) (Luxembourg) S.A. w Luksemburgu kwotę 947,00 zł (dziewięćset czterdzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 917,00 zł (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia Lidia Grzelak

Sygn. akt I C 1051/19

UZASADNIENIE

W dniu 16 kwietnia 2019 r. powód (...) (Luxembourg) S.A. w L. wniósł do Sądu Rejonowego w Ciechanowie pozew, wnosząc o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej K. K. (1) (obecnie K.) kwoty 1583,66 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 16 kwietnia 2019 r. do dnia zapłaty. Ponadto powód wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Nakazem zapłaty z dnia 13 maja 2019 r. wydanym w postępowaniu upominawczym Sąd Rejonowy w Ciechanowie w sprawie I Nc 745/19 uwzględnił powództwo w całości.

Pozwana K. K. (1) z d. K. w ustawowym terminie wniosła sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na rzecz pozwanej od powoda zwrotu kosztów procesu. Pozwana podniosła brak legitymacji czynnej powoda, niewykazanie istnienia wierzytelności, wygaśnięcie zobowiązania oraz zarzut nierównomiernego ukształtowania sytuacji stron poprzez zawyżenie dodatkowych kosztów pożyczki oraz zastosowanie z umowie niedozwolonych klauzul umownych.

W toku procesu strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 lipca 2018 r. pozwana K. K. (1) zawarła z (...) S.A. w W. za pośrednictwem platformy internetowej umowę pożyczki nr (...) na kwotę 1000,00 zł. Pożyczka została udzielona na okres 22 miesiące liczonych od daty wypłaty pożyczki tj. od dnia 13 lipca 2018 r. Wypłata pożyczki nastąpiła na wskazany w umowie rachunek bankowy. Całkowita kwota do zapłaty przez K. K. (1) wynosiła 1832,77 zł, w tym opłata przygotowawcza (jednorazowa) w kwocie 580,00 zł, opłata administracyjna (miesięczna) w kwocie 7,00 zł, opłata za przekazanie kwoty pożyczki. Opłaty te zostały wliczone w wysokość miesięcznych rat ustalonych dla K. K. (1). Miesięczne raty pożyczki wynosiły odpowiednio: pierwsza rata w wysokości 86,36 zł, kolejne 20 rat w wysokości po 83,36 zł, ostatnia rata w wysokości 82,21 zł (umowa pożyczki wraz ubezpieczeniem, harmonogramem spłat i potwierdzeniem wykonania transakcji k. 4 - 12).

W związku z brakiem spłat rat pożyczki przez K. K. (1) pożyczkodawca (...) S.A. w W. skierował do niej wezwanie do zapłaty w dniu 29 października 2018 r. W dniu 20 listopada 2018 r. pożyczkodawca ponownie ostatecznie wezwał K. K. (1) do zapłaty. Następnie w dniu 11 grudnia 2018 r. umowa pożyczki została wypowiedziana (wezwanie do zapłaty, wypowiedzenie umowy k. 13, 50 – 54).

(...) S.A. w W. na mocy umowy przelewu wierzytelności z dnia 28 września 2018 r. zbył przysługującą mu wobec K. K. (1) wierzytelność na rzecz (...) (Luxembourg) S.A. w L. (umowa przelewu wierzytelności wraz z wyciągiem z listy wierzytelności k. 14 - 17, zawiadomienie o przelewie wraz z wezwaniem do zapłaty k. 21 - 22).

K. K. (1) w dniu 27 lipca 2019 r. zawarła związek małżeński i obecnie nosi nazwisko: K. (bezsporne).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych w sprawie dokumentów, a w szczególności umowy pożyczki wraz z załącznikami, umowy przelewu wierzytelności wraz z załącznikiem oraz załączonego dowodu przelewu kwoty pożyczki. Podkreślić należy, że pozwana nie przedstawiła dowodu, że posłużono się jej danymi osobowymi bez jej zgody, jak również dowodu, że nie posiadała numeru rachunku bankowego o wskazanym numerze bądź, że na ten rachunek nie wpłynęła kwota pożyczki.

W ocenie Sądu, zebrany w sprawie materiał dowodowy, wbrew stanowisku pozwanej K. K. (2) wskazuje w sposób jednoznaczny na istnienie roszczenia dochodzonego pozwem, wynikającego z umowy pożyczki z dnia 13 lipca 2018 r. Odnosząc się do zarzutu niewykazania przez powoda skuteczności zawarcia pomiędzy pożyczkodawcą a pozwaną umowy pożyczki, w ocenie Sądu, nie zasługuje na uwzględnienie. Powód przedłożył do akt sprawy umowę pożyczki, wraz z załącznikami oraz potwierdzenie przesłania kwoty pożyczki na rachunek bankowy, którego numer pozwana K. K. (1) wskazała w umowie. Korzystanie przez pożyczkodawcę z przygotowanych wzorów i formularzy jest standardem przy umowach zawieranych za pośrednictwem platformy internetowej. Również zarzut niewykazania przez powoda (...) (Luxembourg) S.A. w L. legitymacji czynnej w niniejszym procesie, w ocenie Sądu, nie zasługuje na uwzględnienie. Powód przedstawił umowę przelewu wierzytelności wraz z wyciągiem z listy wierzytelności, z którego wynika, że nabył wierzytelność przysługującą wierzycielowi pierwotnemu wobec pozwanej K. K. (2).

Kwestionowanie przez pozwaną K. K. (2) uczciwości warunków, na jakich została zawarta umowa na obecnym etapie postępowania nie zasługuje na uwzględnienie. Wszelkie wątpliwości związane z warunkami zawieranej umowy pozwana powinna ocenić na etapie jej zawierania, a nie na etapie dochodzenia przez powoda zaległych należności. Pozwana K. K. (2) nie skorzystała z możliwości odstąpienia od umowy. Jeżeli chodzi o podnoszone przez pełnomocnika pozwanej zarzuty dotyczące naruszenia zasad współżycia społecznego oraz dobrych obyczajów, jak również zastosowania klauzul abuzywnych bądź mających na celu obejście przepisów o całkowitym koszcie umowy, wskazać należy, że poprzestaje na ogólnikowym sformułowaniu zarzutów, nie odnosząc ich do konkretnej sprawy. Nie wskazał również do jakiej wysokości uznać należy koszty pożyczki należne powodowi za usprawiedliwione.

Wskazać należy, że pozwana K. K. (2) została przez Sąd wezwana na rozprawę w dniu 25 października 2019 r. do osobistego stawiennictwa celem złożenia zeznań, jednakże nie stawiała się na wezwanie.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, powództwo (...) (Luxembourg) S.A. w L. zasługuje na uwzględnienie.

Umowa pożyczki podlega ogólnym przepisom prawa cywilnego (art. 720 – 724 kc). Mają one zastosowanie zarówno w relacjach między osobami fizycznymi oraz w relacjach przedsiębiorca – konsument. W tym ostatnim przypadku zastosowanie mają ponadto przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Umowa została zawarta w trybie przepisów ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta, określającej m. in. zasady i tryb zawierania z konsumentem umowy na odległość dotyczącej usług finansowych.

Zgodnie z art. 720 kc, przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Zgodnie z art. 509 kc, wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Zgodnie art. 511 kc, jeżeli wierzytelność jest stwierdzona pismem, przelew tej wierzytelności powinien być również pismem stwierdzony.

W razie zatem cesji wierzytelności, na nabywcę przechodzi ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, wszystkie właściwości, przywileje i braki, a więc ustawodawca zakłada identyczność wierzytelności cesjonariusza z wierzytelnością cedenta (art. 509 § 2 kc). Co do zasady, nabywca wstępuje w sytuację prawną cedenta.

(...) S.A. w W. zbył przysługującą mu wierzytelność na rzecz (...) (Luxembourg) S.A. w L.. Potwierdzeniem tego jest umowa przelewu wierzytelności wraz z załącznikiem w postaci listy wierzytelności, w której opisana jest wierzytelność wraz z podaniem numeru umowy pożyczki, numeru PESEL pożyczkobiorcy, adres oraz wysokość zadłużenia. Wbrew twierdzeniom pozwanej K. K. (2) wskazane dokumenty potwierdzają skuteczne nabycie wierzytelność w stosunku do pozwanej i legitymację czynną powoda do wystąpienia z pozwem w niniejszej sprawie.

Na skutek przelewu wierzytelności doszło więc do zmiany strony stosunku zobowiązaniowego po stronie wierzyciela, a zatem powód jest legitymowany czynnie do występowania w niniejszym procesie. Znajdujące się w aktach sprawy dokumenty potwierdzają w myśl art. 511 kc, że do zawarcia umowy doszło. Nadto zostało przedłożone przez powoda wezwanie, którym zawiadomił pozwaną o zawarciu umowy cesji z wierzycielem. W myśl art. 515 kc, jeżeli dłużnik, który otrzymał o przelewie pisemne zawiadomienie pochodzące od zbywcy, spełnił świadczenie do rąk nabywcy wierzytelności, zbywca może powołać się wobec dłużnika na nieważność przelewu albo na zarzuty wynikające z jego podstawy prawnej tylko wtedy, gdy w chwili spełnienia świadczenia były one dłużnikowi wiadome. Przepis ten stosuje się odpowiednio do innych czynności prawnych dokonanych między dłużnikiem a nabywcą wierzytelności.

Pożyczkodawca wypełnił w całości swoje zobowiązania wynikające z umowy pożyczki z dnia 13 lipca 2018 r.; poprzednik prawny powoda (...) S.A. w W. wypłacił pozwanej kwotę pożyczki w pełnej wysokości. Niewątpliwie w świetle treści umowy roszczenie powoda należy uznać za zasadne, zarówno co do należności głównej, jak i odsetek za opóźnienie.

Zarzut pozwanej K. K. (2), iż poprzednik prawny powoda zastosował w umowie pożyczki zapisy, które miały na celu obejście normy art. 385¹ kc jest bezpodstawny i nie zasługuje na uwzględnienie. Przepisy prawa nie zabraniają naliczania kosztów udzielenia pożyczki, co jest powszechne w instytucjach zajmujących się udzielaniem pożyczek i taka praktyka nie stanowi próby obejścia przepisów prawa. Umowa pożyczki ma charakter odpłatny. Ustanowienie prowizji jest więc – co do zasady - zgodne z przepisami prawa. Poprzednik prawny powoda prowadzi działalność gospodarczą w zakresie udzielania pożyczek i udostępnił pozwanej środki finansowe na określony okres czasu. Pożyczkodawcy przysługuje zatem prowizja, która ma stanowić dla pożyczkodawcy wynagrodzenie za koszty związane z umową.

Koszty te zostały wskazane w umowie wprost, a nie jako np. sumę bądź iloczyn niedookreślonych składników. Jeżeli pozwana miała wątpliwości co do warunków umowy mogła przed jej zawarciem zasięgnąć porady profesjonalisty.

Podkreślić należy, że pozwana, podnosząc zarzut zastosowania klauzul niedozwolonych przez poprzednika prawnego powoda, nie wskazała żadnej konkretnej klauzuli.

Ustawodawca wymienia następujące przesłanki uznania danego postanowienia za niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ kc: dane postanowienie umowne jest „nieuzgodnione indywidualnie”; kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Zastrzeżono przy tym, że postanowienia określające główne świadczenia stron, takie jak cena lub wynagrodzenie, mogą zostać uznane za niedozwolone postanowienia umowne tylko wówczas, gdy zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. W celu ustalenia, czy konkretne postanowienie umowne należy kwalifikować jako „nieuzgodnione indywidualnie”, należy zbadać, czy konsument miał na treść danego postanowienia „rzeczywisty wpływ” (art. 385¹ § 3 zd. 1 kc). W szczególności ustawodawca zwraca uwagę na niebezpieczeństwo „nieuzgodnionego indywidualnie” charakteru postanowienia umowy przejętego z wzorca umownego. Kontroli podlegają zatem nieuzgodnione indywidualnie: postanowienia umowne przejęte z wzorca umownego bądź też nie (w przypadku umowy zawartej bez użycia wzorca umownego chodzi o te, które nie były przez strony negocjowane) oraz postanowienia wzorców umownych.

Ciężar dowodu spoczywa oczywiście na tym, kto z okoliczności indywidualnego uzgodnienia treści postanowienia lub braku takiego uzgodnienia wyciąga skutki prawne (art. 6 kc). W sporze wynikłym w obrocie konsumenckim to najczęściej przedsiębiorcy zależy na wykazaniu faktu indywidualnego uzgodnienia. Na konsumentcie zaś ciąży jedynie wymóg wykazania, że zaskarżone przez niego postanowienie jest przejęte z wzorca umowy, bez konieczności dowodzenia, że zostało mu narzucone z pominięciem indywidualnego uzgodnienia . Domniemanie z art. 385¹ § 4 kc, nie obejmuje oczywiście postanowień samej umowy. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem rozstrzygającym o tym, czy postanowienie wzorca umownego jest niedozwolone. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zakazuje wykorzystywania danej klauzuli, zbadawszy przesłanki uznania postanowienia za niedozwolone z art. 385¹ § 1 kc (art. 23b ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów). Zgodnie z art. 23d cyt. ustawy, prawomocna decyzja o uznaniu postanowienia wzorca umowy za niedozwolone jest skuteczna wobec przedsiębiorcy, co do którego stwierdzono stosowanie niedozwolonego postanowienia umownego oraz wobec wszystkich konsumentów, którzy zawarli z nim umowę na podstawie wzorca wskazanego w decyzji.

W niniejszej sprawie pozwana K. K. (2) powołała się na zastosowanie niedozwolonego postanowienia umownego, jednakże nie wskazując okoliczności uzasadniające uznanie umowy za spełniające te warunki, a ciężar dowodu w tym zakresie obciążał pozwaną.

Okoliczności niniejszej sprawy nie uzasadniają również poglądu, by postanowienia umowy w przedmiocie prowizji miały na celu obejście prawa lub były sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i naruszały normę art. 58 § 2 kc. Należy podkreślić, iż poprzednik prawny powoda na podstawie umowy pożyczki przekazał pozwanej do dyspozycji kwotę 1000,00 zł w zamian za określoną w umowie prowizję. Powód był uprawniony do obciążenia pozwanej prowizją we wskazanej w umowie wysokości. Dodatkowo wskazać należy, że koszty związane z umowy pożyczki nie przekraczają maksymalnej kwoty pozaodsetkowych kosztów kredytu i zostały ustalone zgodnie z art. 36a ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Przepis ten wprowadził pojęcie limitu pozaodsetkowych kosztów w związku z określoną umową kredytu konsumenckiego. Limit pozaodsetkowych kosztów kredytu, określono jako pewien pułap wyliczany na podstawie całkowitej kwoty kredytu. Całkowita kwota kredytu to maksymalna suma środków pieniężnych, które kredytodawca udostępnia konsumentowi na podstawie umowy o kredyt. Maksymalną kwotę kredytu oblicza się według wzoru: $(...) \leq (K \times 25\%) + (K \times n \times 30\%)$, w którym poszczególne symbole oznaczają: (...) maksymalną wysokość pozaodsetkowych kosztów kredytu, K – całkowitą kwotę kredytu, n – okres spłaty wyrażony w dniach, R – liczbę dni w roku. Wskazać należy, że ustalona przez pierwotnego wierzyciela prowizja w wysokości nie przewyższa maksymalnej kwoty pozaodsetkowych kosztów kredytu. Ponadto zgodnie z art. 36a ust. 2 cyt. ustawy, pozaodsetkowe koszty kredytu w całym okresie kredytowania nie mogą być wyższe od całkowitej kwoty kredytu. Jak

wynika z umowy pożyczki z dnia 13 lipca 2018 r. pozaodsetkowe koszty w niej wskazane nie przekraczają całkowitej kwoty udzielonej pożyczki w wysokości 1000,00 zł.

W związku z powyższym Sąd orzekł jak w pkt I wyroku, zasądzając żadaną przez powoda kwotę 1583,66 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16 kwietnia 2019 r. do dnia zapłaty. Na kwotę dochodzoną pozmem składają się: niespłacony kapitał – 963,42 zł, kwota odsetek naliczonych przez wierzyciela pierwotnego do dnia zamknięcia salda – 33,54 zł, kwota odsetek naliczonych od kwoty kapitału przez cesjonariusza – 15,70 zł, opłata przygotowawcza – 550,00 zł, opłata administracyjna – 21,00 zł.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 kc, zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Ponadto – stosownie do art. 482 § 1 kc – od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc, który stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Pozwana K. K. (2) przegrała proces w całości, zatem zobowiązana jest zwrócić powodowi poniesione przez niego koszty procesu w kwocie 947,00 zł. Na kwotę powyższą składają się 30,00 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu, 900,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powoda Sąd ustalił na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radów prawnych.